

Міністерство освіти і науки України

Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна

Кафедра статистики, обліку та аудиту

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Декан

економічного факультету

Віталій ДЯЧЕК

“27” серпня 2024 р.

Робоча програма навчальної дисципліни

Статистичне забезпечення управління бізнес-процесами

(назва навчальної дисципліни)

рівень вищої освіти

другий (магістерський)

галузь знань

05 «Соціальні та поведінкові науки»

(шифрі назва)

спеціальність

051 «Економіка»

(шифр і назва)

освітня програма

«Бізнес-аналітика та міжнародна статистика»

(шифр і назва)

спеціалізація

(шифр і назва)

вид дисципліни

обов'язкова

[обов'язкова, вибіркова (міжфакультетська) чи факультативна]

факультет

економічний

2024 / 2025 навчальний рік

Програму рекомендовано до затвердження вченою радою факультету (навчально-наукового інституту, центру)

“27” серпня 2024 року, протокол № 11

РОЗРОБНИК(И) ПРОГРАМИ: (вказати авторів, їхні наукові ступені, вчені звання та посади)

Кущенко Олена Іванівна, к. е. н., доцент, доцент кафедри статистики, обліку та аудиту

Програму схвалено на засіданні кафедри статистики, обліку та аудиту

Протокол від “26” серпня 2024 року № 1

Завідувач кафедри статистики, обліку та аудиту

Оксана НЕСТЕРЕНКО
(підпис)

(ім'я та прізвище)

Програму погоджено з гарантом освітньої програми

«Бізнес-аналітика та міжнародна статистика»
(назва освітньої програми)

Гарант освітньої програми

Юлія ЛАЗЕБНИК
(підпис)

(ім'я та прізвище)

Програму погоджено науково-методичною комісією економічного факультету
назва факультету, для здобувачів вищої освіти якого викладається навчальна дисципліна

Протокол від “27” серпня 2024 року № 1

Голова науково-методичної комісії економічного факультету

Дар'я ЗАГОРСЬКА
(підпис)

(ім'я та прізвище)

ВСТУП

Програма навчальної дисципліни “**Статистичне забезпечення управління бізнес-процесами**” складена відповідно до освітньо-професійної (освітньо-наукової) програми підготовки фахівців другого (магістерського) рівня вищої освіти
(назва рівня вищої освіти, освітньо-кваліфікаційного рівня)

спеціальності (напрямку) 051 «Економіка»

1. Опис навчальної дисципліни

1.1. **Мета** вивчення навчальної дисципліни це надання знань зі статистичної методології, доповненої різноманітними прикладами з використанням електронних таблиць Excel для їх виконання, які ілюструють бізнес-аналітику як ефективний інструмент для прийняття обґрунтованих рішень та моніторингу діяльності бізнес-процесів.

1.2. Основні **завдання** вивчення дисципліни це висвітлення особливостей застосування методів статистики у вивченні економіки та її бізнес-процесів; розглядання статистичних підходів до розуміння різних типів даних у бізнесі, методів їх перетворення та аналізу для прийняття рішень; надання рецептурного плану вдосконалення управління на основі методології статистичного дослідження; визначення напрямів і методів статистичного аналізу бізнес-процесів; розроблення управлінських рішень за допомогою бізнес – профайлінгу даних.

Після завершення курсу студент має набути такі **загальні та спеціальні і додаткові (фахові) компетентності**:

▪ **Загальні компетентності (ЗК)**

ЗК1. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК3. Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети.

ЗК4. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).

▪ **Спеціальні (фахові) компетентності (СК)**

СК1. Здатність застосовувати науковий, аналітичний, методичний інструментарій для обґрунтування стратегії розвитку економічних суб'єктів та пов'язаних з цим управлінських рішень.

СК6. Здатність формулювати професійні задачі в сфері економіки та розв'язувати їх, обираючи належні напрями і відповідні методи для їх розв'язання, беручи до уваги наявні ресурси.

СК7. Здатність обґрунтовувати управлінські рішення щодо ефективного розвитку суб'єктів господарювання.

▪ **Додаткові спеціальні (фахові) компетентності (ДСК)**

ДСК13. Здатність до бізнес-аналітики, статистичного забезпечення та обґрунтування управлінських рішень щодо ведення бізнесу (здатність проводити системний аналіз зовнішнього та внутрішнього бізнес-середовища діяльності суб'єктів господарювання; здатність визначати вплив макро- і мікро-економічних елементів на бізнес; здатність використовувати відповідні інструменти для аналізу бізнес середовища; здатність проводити фінансовий та кредитний аналіз).

1.3. Кількість кредитів – 5

1.4. Загальна кількість годин – 150

1.5. Характеристика навчальної дисципліни	
обов'язкова/ вибіркова	
Денна форма навчання	Заочна форма навчання
Рік підготовки	
1-й	1-й
Семестр	
2-й	2-й
Лекції	
32 год.	6 год.
Практичні, семінарські заняття	
16 год.	4 год.
Лабораторні заняття	
год.	- год.
Самостійна робота	
102 год.	140 год.
у тому числі, індивідуальні завдання	
-	

1.6. Заплановані результати навчання:

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні досягти таких **результатів навчання**:

▪ **Результати навчання (РН) та додаткові(ДРН)**

РН2. Розробляти, обґрунтовувати і приймати ефективні рішення з питань розвитку соціально-економічних систем та управління суб'єктами економічної діяльності.

РН6. Оцінювати результати власної роботи, демонструвати лідерські навички та уміння управляти персоналом і працювати в команді.

РН7. Обирати ефективні методи управління економічною діяльністю, обґрунтовувати пропонувані рішення на основі релевантних даних та наукових і прикладних досліджень.

РН10. Застосовувати сучасні інформаційні технології та спеціалізоване програмне забезпечення у соціально-економічних дослідженнях та в управлінні соціально-економічними системами.

РН12. Обґрунтовувати управлінські рішення щодо ефективного розвитку суб'єктів господарювання, враховуючи цілі, ресурси, обмеження та ризики.

▪ **Додаткові результати навчання (ДРН)**

ДРН18. Демонструвати спроможність до статистичного забезпечення та обґрунтування управлінських рішень у бізнесі на основі системного аналізу, багатовимірного статистичного аналізу, моделювання та прогнозування бізнес-процесів.

2. Тематичний план навчальної дисципліни

Розділ 1. Теоретико-методологічні засади статистичного забезпечення управління бізнес-процесами (СЗУбП)

Тема 1. Статистика в системі управління соціально-економічним розвитком

Управління можна визначити як систематичний вплив на певний об'єкт або на його підрозділи для забезпечення життєдіяльності та досягнення кінцевої мети(результату). Такі об'єкти називають керованими, а сукупність дій, спрямованих на підтримку або поліпшення їх функціонування відповідно до поставлених цілей, - управлінням. В темі розглядаються: об'єкти управління; короткий зміст програм кількох напрямів економічного розвитку. Відповідна підготовка має дати майбутнім фахівцям можливість

плідно й ефективно працювати в галузі державного науково-дослідних і фінансово-кредитних установах, вищих навчальних закладах, у сфері бізнесу.

Тема 2. Зміст та основні характеристики СЗУБП

Схарактеризована сутність СЗУБП. Яким чином системний підхід формує методологічну основу СЗУБП? Висвітлені принципи диференціації СЗУБП відповідно до функцій управління. Схарактеризовано статистичне забезпечення основних функцій управління- планування, організації та контролю. Дано основні складові формування СЗУБП, а також зв'язок СЗУБП з іншими науками.

Тема 3. Інформаційне забезпечення та система показників СЗУБП

Передумови формування інформаційного забезпечення. Статистичне спостереження. Типізація структурних елементів СЗУБП. Вибірковий метод спостереження. Особливості формування інформаційної бази статистики в Україні.

Передумови формування системи статистичних показників. Класифікація статистичних показників.

Розділ 2. Методичне забезпечення статистичного обґрунтування управлінських рішень

Тема 4. Принципи побудови методичного забезпечення

Аналіз пропорційності розвитку соціально-економічних явищ. Балансовий метод статистичного вивчення взаємозв'язків елементів суспільного відтворення. Аналіз зміни соціально-економічних явищ у часі. Аналіз взаємозв'язків соціально-економічних явищ.

Аналіз функціональних взаємозв'язків складних соціально-економічних явищ.

Тема 5. Контрольні карти у статистичному управлінні якістю у бізнесі

Зміст Поняття статистичного управління якістю бізнес-процесів. Контрольної карти. Загальна модель побудови контрольної карти. Класифікація контрольних карт. Методика побудови контрольних карт для середньої та розмаху варіації.

Тема 6. Статистичне оцінювання ефективності бізнес-процесів

Зміст Поняття ефективності та реінжинірингу бізнес-процесів. Підходи до побудови систем показників ефективності бізнес-процесів. Методи згортки показників ефективності бізнес-процесу в інтегральний показник. Методика оцінювання ефективності основних бізнес-процесів виробничих підприємств та вибору виду їх реінжинірингу.

3. Структура навчальної дисципліни

Назви розділів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усьо го	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	л	ін.	с.р.		л	п	л.	ін	с.р.
Розділ 1. Теоретико-методологічні засади статистичного забезпечення управління бізнес-процесами (СЗУБП)												
Тема 1. Статистика в системі управління соціально-економічним розвитком	20	2	1			17	11,5	1	0,5			10
Тема 2. Зміст та основні характеристики СЗУБП	23	4	2			17	31,5	1	0,5			30

Тема 3. Інформаційне забезпечення та система показників СЗУБП	32	10	5			17	32,0	1	1,0			30
Разом за розділом 1	75	16	8			51	75	3	2,0			70
Розділ 2. Методичне забезпечення статистичного обґрунтування управлінських рішень												
Тема 4. Принципи побудови методичного забезпечення.	21	3	1			17	11,5	1	0,5			10
Тема 5. Контрольні карти у статистичному управлінні якістю у бізнесі	28	7	4			17	32,0	1	1,0			30
Тема 6. Статистичне оцінювання ефективності бізнес-процесів	26	6	3			17	31,5	1	0,5			30
Разом за розділом 2	75	16	8			51	75,0	3	2,0			70
Усього годин	150	32	16			102	150	6	4,0			140

4. Теми семінарських (практичних, лабораторних) занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма	Заочна форма
1	Теоретико-методологічні засади статистичного забезпечення управління (СЗУБП)	2	0,5
2	Інформаційне забезпечення та система показників СЗУБП	2	0,5
3	Контрольні карти у статистичному управлінні якістю у бізнесі.	4	0,5
4	Методичне забезпечення статистичного обґрунтування управлінських рішень та розробка управлінських рішень за результатами конкретного статистичного аналізу	2	0,5
5	Статистичне оцінювання ефективності бізнес-процесів	2	0,5
6	Ситуаційна статистика для прийняття управлінських рішень	2	0,5
7	Науково-практична конференцій за результатами індивідуальних науково-дослідних, розрахунково-аналітичних завдань	2	1,0
	Разом	16	4

5. Завдання для самостійної роботи

Самостійна робота студента включає: опрацювання навчального матеріалу, підготовку до практичних занять, виконання індивідуальних завдань, підготовку до усіх видів контролю.

№ з/п	Види, зміст самостійної роботи	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
1	Проробка конспекту лекції, підготовка до практичних занять і поточного контролю знань	18	28
2	Виконання практичних завдань: методологічні основи комплексного економіко-статистичного аналізу бізнес-процесів	18	28
3	Підготовка до поточного контролю (тестування)	18	28
4	Виконання та захист індивідуального науково-дослідного (розрахунково-графічного) аналітичного завдання з розробкою презентації	30	28
5	Підготовка до підсумкового контролю (екзамен)	18	28
	Разом	102	140

6. Індивідуальні завдання

-

7. Методи навчання

При викладанні навчальної дисципліни **«Статистичне забезпечення управління бізнес-процесами»** використовуються інформаційно-ілюстративний та проблемний методи навчання із застосуванням:

- лекцій у супроводі презентаціями;
- відеофільмів;
- розв'язування задач та кейсів за допомогою програмного забезпечення;
- складання графічних схем;
- виконання індивідуальних суцільних та вибіркокових статистичних спостережень;
- презентація індивідуальних контрольних завдань у вигляді слайд-шоу для перегляду з використанням англійської мови;
- апробація результатів наукових досліджень магістрантів на Всеукраїнських та Міжнародних науково-практичних конференціях.

8. Методи контролю

Основними завданнями контролю знань з дисципліни **«Статистичне забезпечення управління бізнес-процесами»** є оцінювання засвоєння ними теоретичних знань і навичок, набутих під час навчання. При цьому, контрольні заходи мають:

- стимулювати систематичну самостійну індивідуальну роботу над навчальним матеріалом;
- забезпечити закріплення та реалізацію набутих теоретичних знань при виконанні практичних завдань різного рівня складності;
- прищепити навички відповідального ставлення до своїх обов'язків, самостійного цілеспрямованого пошуку потрібної інформації та програмного забезпечення її обробки;
- згідно з навчальним планом з дисципліни **«Статистичне забезпечення управління бізнес-процесами»** передбачена форма підсумкового контролю – екзамен. Оцінювання знань здійснюється за 100-бальною чотирирівневою шкалою.

Критерії оцінювання знань для дисципліни «Статистичне забезпечення управління бізнес-процесами»

Порядок оцінювання знань студентів, розроблений і впроваджений в навчальний процес у Харківському національному університеті імені В.Н.Каразіна унормовує основні принципи організації поточного, проміжного та підсумкового семестрового контролю знань студентів з усіх видів виконуваних робіт (теоретична підготовка, практична робота,

самостійна робота ІНДЗ, наукова робота тощо), а також методику переведення показників академічної успішності студентів ХНУ імені В.Н.Каразіна у національну шкалу.

Контрольні заходи є необхідним елементом зворотного зв'язку у процесі навчання. Вони визначають відповідність рівня набутих студентами-магістрами знань, умінь та навичок, вимогам нормативних документів щодо вищої освіти.

Поточний контроль знань студентів

Система поточного контролю знань студентів передбачає оцінювання їх за трьома основними напрямками:

- а) перевірка теоретичних знань;
- б) перевірка практичних навичок
- в) виконання індивідуального завдання у формі розрахунково-графічної роботи.

Оцінювання рівня засвоєння теоретичних знань може проводитись в одній з альтернативних форм:

- проміжний контроль рівня знань за підсумками тестування;
- під час проведення усної співбесіди зі студентом - магістром, у процесі якої студент дає відповіді на питання з різних тем дисципліни.

Проміжний контроль рівня знань (тестування) передбачає виявлення опанування студентом лекційного матеріалу та вміння застосування його для вирішення практичної ситуації і проводиться у вигляді тестування.

Під час проведення усної співбесіди можуть міститися як запитання, що стосуються суто теоретичного матеріалу, так і запитання, спрямовані на вирішення невеличкого практичного завдання.

Оцінювання рівня набутих практичних навичок здійснюється за результатами виконання практичних завдань та захисту з презентацією індивідуального завдання у формі розрахунково-графічної роботи.

9. Схема нарахування балів та критерії оцінювання навчальних досягнень

Структура засобів контролю та розподіл балів із дисципліни «**Статистичне забезпечення управління бізнес-процесами**» наведена у наступних таблицях:

Узагальнена схема нарахування балів (денна форма навчання)

Поточний контроль, самостійна робота, індивідуальні завдання									Екзамен аційна робота	Сума
Поточне оцінювання (проміжний контроль)						Контрольна робота, перед- бачена навчаль- ним планом	Індиві- дуальне зав- дання	Разом		
Розділ 1			Розділ 2							
T1	T2	T3	T4	T5	T6					
4	6	6	7	8	7	20		60	40	100

T1, T2 ... T6. – теми розділів.

Узагальнена схема нарахування балів (заочна форма навчання)

Поточний контроль, самостійна робота, індивідуальні завдання									Екзамен аційна робота	Сума
Поточне оцінювання (проміжний контроль)						Контрольна робота, перед- бачена навчаль- ним планом	Індиві- дуальне зав- дання	Разом		
Розділ 1			Розділ 2							
T1	T2	T3	T4	T5	T6					
6	6	6	7	8	7	20		60	40	100

Для допуску до складання підсумкового контролю (заліку) здобувач вищої освіти повинен набрати не менше **15 балів** з навчальної дисципліни під час поточного

контролю, самостійної роботи, контрольного завдання та інших завдань, передбачених програмою дисципліни.

Проміжний тестовий контроль проводиться три рази на семестр (в рамках вивчення Розділів). Загальна тривалість тестів за Розділами – по 1,5 години. Поточні тестування складаються з 11 тестів. Одна правильна відповідь на кожен з тестів дорівнює 3-4 балів (враховується рівень складності). Тестове завдання містить запитання одиничного і множинного вибору різного рівня складності. Тести можуть бути застосовані як з метою контролю, так і для закріплення теоретичних знань і практичних навичок. Тести для проміжного контролю обираються із загального переліку тестів за відповідними темами.

Підсумковий контроль за курсом – у формі екзамену

До складання екзамену допускають студентів, що мають задовільну кількість балів зі складених тестів з основних навчальних 3-х розділів курсу, написання та захисту індивідуального розрахунково-графічного завдання (бажано англійською мовою) та інших завдань, передбачених програмою дисципліни.

Екзамен здійснюють за екзаменаційними білетами, які містять теоретичну частину, в якій одне теоретичне питання та чотири тестових завдання і практичну частину, у складі якого передбачено розв'язання 2 задач, різної ступені складності. Саме вони дають можливість здійснити оцінювання знань студента за дисципліною «Статистичне забезпечення управління бізнес-процесами» (рис. 1).

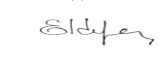
Додаток 20	
Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна	
Факультет	<u>економічний</u>
Спеціальність	<u>051 «Економіка»</u>
Освітня програма	<u>«Бізнес-аналітика та міжнародна статистика»</u>
Семестр	<u>2</u>
Форма навчання	<u>денна (заочна)</u>
Рівень вищої освіти (освітньо-кваліфікаційний рівень):	<u>другий (магістерський)</u>
Навчальна дисципліна:	<u>«Статистичне забезпечення управління бізнес-процесами»</u>
ЕКЗАМЕНАЦІЙНИЙ БІЛЕТ №10	
1. Теоретична частина:	
1.1. Дати повну відповідь на питання: Методичне забезпечення статистичного обґрунтування управлінських рішень (max 10)	
1.2. 4 тести (max 10)	
2. Практична частина:	
2.1. Розв'язати задачу 1 рівня складності (max 5):	
2.2. Розв'язати задачу 2 рівня складності (max 15):	
Затверджено на засіданні кафедри статистики, обліку та аудиту протокол № 1 від “ 26 ” серпня 2024 р.	
Завідувач кафедри	 підпис Оксана НЕСТЕРЕНКО
Екзаменатор	 підпис Олена КУЩЕНКО

Рис. 1. Зразок екзаменаційного білету

Критерії оцінювання (засоби діагностики)

Критерії оцінювання результативності роботи студентів при виконанні самостійної роботи

Якісними критеріями оцінювання виконання індивідуальних завдань студентами є:
1. Повнота виконання завдання: елементарна; фрагментарна; повна; неповна.

2. *Рівень самостійності студента*: під керівництвом викладача; консультація викладача;самостійно.

3. *Сформованість навчально-інформаційних умінь*: роботи з підручником, володіння різними способами читання, складання плану, рецензій, конспекту, вміння користуватися бібліотекою, спостереження, експеримент тощо.

4. *Сформованість навчально-інтелектуальних умінь*: визначення понять, аналіз, синтез, порівняння, класифікація, систематизація, узагальнення, абстрагування, вміння відповідати на запитання, виконувати творчі завдання тощо.

5. *Рівень сформованості фахових методичних вмінь (вміння застосовувати на практиці набуті знання)*: низький – володіння умінням здійснювати первинну обробку навчальної інформації без подальшого її аналізу; середній – уміння вибирати відомі способи дій для виконання фахових завдань; достатній – застосовує набуті знання у стандартних практичних ситуаціях; високий – володіння умінням творчо-пошукової діяльності.

Критерії оцінювання здобувачів вищої освіти за відповіді на питання поточного контролю

Завданням поточного контролю є перевірка розуміння та засвоєння певного матеріалу, вироблених навичок проведення розрахункових робіт, умінь самостійно опрацьовувати тексти, здатності осмислити зміст теми чи розділу, умінь публічно чи письмово представити певний матеріал (презентація).

Якісними критеріями оцінювання виконання завдань поточного контролю є:

1. *Повнота відповіді або виконання завдання*: елементарна; фрагментарна; повна; неповна.

2. *Рівень сформованості логічних умінь*: елементарні дії; операція, правило, алгоритм; правила визначення понять; формулювання законів і закономірностей; структурування суджень, доводів, описів.

Критерії оцінювання здобувачів вищої освіти за виконання контрольної роботи

Контрольна робота студента складається з 4-ох розділів. Максимальна оцінка за виконання завдань контрольної роботи – 20 балів.

Схема оцінювання контрольної роботи у тах балах (денна та заочна форми навчання)

№ п/п	Розділи завдання	тах бал
1	Обґрунтована постановка проблеми	5
2	Статистичний алгоритм збору, обробки та поширення інформації	5
3	Аналітична оцінка результатів дослідження та прийняття на цій основі управлінських рішень, щодо конкретного бізнес-процесу	5
4	Бонусні бали за використання англійської мови	5
	Усього	20

Критерії оцінювання на екзамені

Оцінювання знань студента проводиться за чотирирівневою шкалою (відмінно, добре, задовільно, незадовільно). За наслідками екзамену студент може отримати максимум 40 балів:

1. Для отримання оцінки «відмінно» (35-40 балів) студент повинен: укластися у встановлений строк підготовки відповіді; викласти теоретичний матеріал чітко, коротко, зв'язано й обґрунтовано; навести вірне рішення 2-х задач та 4 тестів.

2. Для одержання оцінки «добре» (25-34 балів) студент повинен: укластися у встановлений строк підготовки відповіді; викласти теоретичний матеріал обґрунтовано й зв'язано; навести вірне рішення 2-х задач; можливі помилки при відповіді на 4 тести.

3. Для отримання оцінки «задовільно» (15-24 балів) студент повинен: викладати теоретичний матеріал у доступній для розуміння формі; можливі помилки при розв'язанні 2-х задач та 4 тестів.

4. Оцінку «незадовільно» (1-14 балів) отримують студенти, відповіді яких можуть бути оцінені нижче вимог, сформульованих у попередньому пункті.

Шкала оцінювання екзаменаційної роботи:

Кожне завдання екзамену оцінюється окремо, що зазначається в білетах у тах балах: за правильну відповідь на теоретичне питання студент одержує - 10 балів;

- за правильно виконане 4-х тестових завдань – 10 балів;

- за правильно виконане практичне завдання 1 рівня складності студент одержує 5 балів;
2 рівня складності – 15 балів

Якщо одна з оцінок «незадовільно», то загальна оцінка не може бути вищою за «задовільно».

Підсумкова оцінка з навчальної дисципліни визначається як загальна оцінка, яка враховує оцінки з кожного виду контролю (оцінки проміжного контролю за роботу протягом семестру та оцінка за результатами підсумкового екзамену).

Зведена шкала оцінювання роботи студентів з дисципліни «Статистичне забезпечення управління бізнес-процесами» (денна та заочна форми навчання)

Види робіт	Максимум балів
Поточне оцінювання	40
Контрольна робота	20
РАЗОМ	60
Екзамен	40
ВСЬОГО	100

У відповідності до набраних студентом-магістром балів оцінка знання матеріалу проводиться за чотирирівневою системою згідно з Методикою переведення показників успішності знань студентів.

Шкала оцінювання (денна та заочна форми навчання)

Сума балів за всі види навчальної діяльності протягом семестру	Оцінка
	для чотирирівневої шкали оцінювання
90–100	відмінно
70–89	добре
50–69	задовільно
1–49	незадовільно

10. Рекомендована література(основна та допоміжна)

Основна

1. **Закон України** від 17.09.1992 № 2614- XII «Про державну статистику». 2024 Державна фіскальна служба України. Весь контент доступний. URL: sfs.gov.ua/diyalnist-/zakonodavstvo.../zakoni.../53676.html
2. **Бізнес-статистика:** навч. посібник/С.О.Матковський, О.С.Гринькевич, М.Л.Вдовин, О.М.Вільчинська, О.Р.Марець, О.З.Сорочак. К.: Алерта, 2016. 280 с.
3. **Кущенко О.І.** Статистика ринку товарів: навчально-методичний посібник українською та англійською мовами. Х.: ХНУ імені В.Н. Каразіна, 2017. 92 с. (+CD).
4. **Кущенко О.І.** Статистика туризму: навчально-методичний посібник українською та англійською мовами. Харків: ХНУ імені В.Н. Каразіна, 2018. 79 с.
5. **Кущенко О.І.** Бізнес-статистика: навчально-методичний посібник українською та англійською мовами. Харків: ХНУ імені В.Н. Каразіна, 2019. 114 с.
6. **Моторин Р.М., Чекотовський Е.В.** Статистика для економістів: навч.посіб. К.: Знання, 2009.430 с.= компакт-диск.
7. **Статистичне забезпечення управління економікою:** прикладна статистика: Навч. посібник / А.В. Головач, В.Б. Захожай, Н.А. Головач. К.: КНЕУ, 2005. 333 с.
8. **Економічна статистика:** навчальний посібник, 2-ге вид., перероб. та доп. / О.О. Нестеренко, О.С. Корепанов, Т. Г. Чала та ін. ; за ред. О. О. Нестеренко, В. М. Соболева, Т. Г. Чалої. Х.: ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2023. 448 с. **Кущенко О.І. Розділ 16.** Митна статистика (С. 405–425), **Розділ 17.** Статистика туризму (С.426-438).

Допоміжна

1. **Кущенко О.І.** Історія статистичної думки: навчально-методичний посібник. До 210-й річниці Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна. Х.:ХНУ імені В.Н. Каразіна, 2015. 88с.+ компакт-диск(Українською та англійською мовами).
2. **Kushchenko O.** Methodological principles in statistic study of tourist market. *Вісник ХНУ імені В.Н.Каразіна. Серія «Міжнародні відносини. Економіка. Країнознавство. Туризм»*. 2014. №1144. С.171 – 174 (Випуск 3).
3. **Kushchenko O. I.** Statistical methodology of international comparisons of the European Union countries. *«Молодий вчений»: науковий журнал*. Херсон: ТОВ Видавничий дім «Гальветика», 2016. № 7 (34) липень. С. 70 – 73.
4. **Кущенко О.І.** Статистична оцінка зовнішнього ринку України. *National Economic Reform: experience of Poland and prospects for Ukraine. Collective monograph*. Vol. 2. “Izdevnieciba “Baltija Publishing”, 2016. С.416-434.
5. **Kushchenko O.I.** Methodological analysis of international and national tourism by means of generalizing statistical indicators. *«Young Scientist»: :науковий журнал*. Херсон: Видавництво «Молодий вчений», 2018. № 1 (53) January. С. 508-513.
6. **Kushchenko O.I., Mamontova O.G.** Historical intercommunication of statistical science and practice (Історичний взаємозв'язок статистичної науки і практики). *Модернізація економіки країни в контексті соціальних викликів: матеріали Міжнародної науково-практичної конференції (Львів, 1 вересня 2018 року) / ГО «Львівська економічна фундація»*. Львів: ЛЕФ, 2018. С. 8-11.
7. **Кущенко О.І. та ін.** Аналітичні можливості статистики. *Економічний потенціал країни: наукові підходи та практика реалізації:* матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції (м. Одеса, 2 березня 2019 р.) / відп.за випуск д.е.н., проф.. С.О. Якубовський. Одеса: ОНУ імені І.І. Мечникова, 2019. С.123-126.
8. **Кущенко О.І., Мамонтова О.Г.** Порівняльний бізнес-аналіз будівельної індустрії регіонів України. *Наука та інновації як основні шляхи вдосконалення економічного потенціалу країни:* Матеріали міжнародної науково-практичної конференції (Львів, 29 червня 2019 року). ГО «Львівська економічна фундація». Львів: ЛЕФ, 2019. С.137-141.
9. **Кущенко О.І., Щкіря Д.М.** Аналітична оцінка зовнішнього ринку України. *Вісник ХНУ імені В.Н.Каразіна. Серія «Міжнародні відносини. Економіка. Країнознавство. Туризм»*. 2019. Вип.9. С.42-49.

- 10. Кущенко О.І.** Аналітична оцінка динаміки будівельної індустрії в Україні. *Обліково-аналітичні й статистичні методи та моделі в оподаткуванні, бізнесі, економіці* : збірник тез за матеріалами XV Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції. Ірпінь: Університет ДФС України, 2019. С.439-442.
- 11. Кущенко О.І. та ін...** Аналітична оцінка динаміки трудової міграції в Україні. *IV International Scientific-practical Conference Integration of Business Structures: Strategies and Technologies: Conference Proceedings*, February 21th, 2020. Tbilisi, Georgia: Baltija Publishing. Pp. 86-90.
- 12. Кущенко О.І., Душина Д.О.** Аналітичне прогнозування динаміки експорту тютюнових виробів в Україні. *Інноваційний вимір змін в обліково-аналітичному забезпеченні бізнесу: теорія, методологія, інформаційні технології*: матеріали II Міжнар. наук.-практ. Інтернет-конф., 19 березня 2020 р. Редкол.: О. І. Черевко та ін.; Харківський держ. ун-т харч. та торг. Х. : ХДУХТ, 2020. С.16-18.
- 13. Кущенко О.І., Мамонтова О.Г.** Статистична оцінка тенденцій функціонування ринку праці у Харківській області. *Economy and Human-Centrism: the Modern Foundation for Human Development: International scientific conference* (April 24th, 2020. Leipzig, Germany). Latvia: Publishing House "Baltija Publishing", 2020. P. 97-101.
- 14. Кущенко О.І., Спорихіна О.О.** Аналітичне дослідження ринку безалкогольних напоїв в Україні. *The 5 th International scientific and practical conference —Modern science: problems and innovations* (July 26-28, 2020) SSPG Publish, Stockholm, Sweden. 2020. P.416-422.
- 15. Кущенко О.І., Спорихіна О.О.** Аналітичне дослідження впливу COVID-19 на світових виробників чайної продукції. Вплив COVID-19 на національну безпеку, соціально-економічне середовище країни та здоров'я населення: монографія /за заг. ред. А.В. Височиної, Н.Є. Летуновської. Суми: СумДУ, 2022. С.159-172. ISBN 978-966-657-918-1. <http://dspace.univer.kharkov.ua/handle/123456789/17707>
- 6. Olena Kushchenko.** Theoretical and methodological bases of custom market research. Development of Ukraine's customs policy in the context of European integration: Scientific monograph. Riga, Latvia: Baltija Publishing, 2023. 276 p. С.130-148. URL: <http://www.baltijapublishing.lv/omp/index.php/bp>
- 7. Кущенко О.І., Ізотова Л.І.** Analytical study of the freelance market in Ukraine *Комерціалізація інновацій в умовах Індустрії 4.0*: монографія / за заг. ред. Л.Ю. Сагер. Суми: Сумський державний університет, 2023.С. 202–208. За посиланням URI: <https://ekhnuir.karazin.ua/handle/123456789/18394> . Зібрання: Наукові видання Економічний факультет

11. Посилання на інформаційні ресурси в Інтернеті, відео-лекції, інше методичне забезпечення

1. Головне управління статистики у Харківській області URL: <http://uprstat.kharkov.ukrtel.net>
2. Державна служба статистики України URL: <http://www.ukrstat.gov.ua>
3. Огляд діяльності Євростату. URL: <https://ec.europa.eu/eurostat/about/overview>
4. Ukrstat.org – публікація документів Державної служби статистики України. URL: <http://ukrstat.org/about.html>
5. International Association for Official Statistics – IAOS. URL: <https://www.iaos-isi.org/>
6. International statistical institute. URL: <http://xn--h1ahbi.com.ua/info/150-isi-international-statistical-institute-mezhdunarodnyy-statisticheskii-institut-msi.html>
7. Statistical office of the European Union. URL: <https://ec.europa.eu/eurostat/home>
8. United Nations Statistical Commission. URL: <https://unstats.un.org/unsd/statcom/>
- 9. Кущенко О.І.** Статистика: дистанційний курс: навчально-методична праця (Сертифікат №56/2016. Рішення Координаційної ради ХНУ імені В.Н. Каразіна, протокол №7 від 04.11.2016). URL: <http://www.dist.karazin.ua>

12. Особливості навчання за денною (заочною) формами в умовах подовження дії обставин непоборної сили

В умовах дії воєнного стану освітній процес в університеті здійснюється:

– дистанційно (за затвердженим розкладом занять в 2024-2025 н.р. у Е деканаті) на платформі Zoom проводяться усі лекційні заняття;

– дистанційно на платформі Moodle URL: <https://dist.karazin.ua/moodle/course/view.php?id=2730> проводяться практичні (семінарські), індивідуальні заняття та консультації, контроль самостійної роботи;

Складання підсумкового семестрового контролю: **дистанційно на платформі Moodle** в дистанційному курсі «СЗУБП», URL: <https://dist.karazin.ua/moodle/course/view.php?id=2730>